Asesiad Effaith Cyfansawdd

Mae'r ddogfen yma yn asesu'r effaith fydd y polisi, gweithdrefn, cynllun ayb yn ei gael ar boblogaeth y sir ac yn gweithredu ar sail nifer o ddeddfau.

- **Deddf Cydraddoldeb 2010**. Mae'n rhoi dyletswydd ar fudiadau cyhoeddus i roi sylw dyledus i effaith unrhyw bolisi, weithdrefn, cynllun ayb newydd (neu wrth eu addasu) ar bobl â nodweddion gwarchodedig. Mae gofyn i ni
    - ddiddymu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithiol ac ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf.
    - hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a'r rhai nad ydynt.
    - meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt.

  Yng Nghymru mae'r ddyletswydd benodol yn nodi yr angen i wneud asesiad effaith yn dilyn canllawiau penodol i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Rhaid gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchodedig).

- **Dyletswydd Economaidd-Cymdeithasol.** Mae Cymru wedi gweithredu'r ddyletswydd bellach yma sy'n ran o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd i fynd i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.

- **Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.** Mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.

- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.** Mae dyletswydd ar y Cyngor i roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac i ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol.

- **Deddf Lluoedd Arfog 2021.** Rhaid i Gynghorau roi sylw dyledus i effaith y cynnig hwn ar y rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y Lluoedd Arfog, ynghyd â'u teuluoedd.

Asesiad 29/10/2026: Cynllun Diwylliant Gwynedd

Awdur: Roland Wyn Evans (ECON A CMND)

Teitl Swydd: Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned

Dyddiad: 10/29/2026

Fersiwn: Drafft 3

CAM 1 - Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer

1. Sut fath o ddogfen neu weithdrefn sy'n cael ei asesu?

- Cynlluniau tymor canolig i'r tymor hir (e.e. cynlluniau corfforaethol, cynlluniau datblygu, darparu gwasanaeth a chynlluniau gwella)

2. Beth yw nodau, amcanion a chanlyniadau arfaethedig y polisi neu'r ymarfer?

Datblygu Gweledigaeth, Egwyddorion, Rhwydwaith a Chynllun Gweithredu ar gyfer diwylliant yng Ngwynedd. Bydd y Cynllun yn sicrhau bod Diwylliant yng Ngwynedd yn cydweithio i un weledigaeth ac egwyddorion a chynllun gweithredu fydd yn sicrhau'r gorau i bobl Gwynedd.

Y weledigaeth ddrafft sydd wedi ei chyd-greu ydi:

"Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi'i wreiddio yn ein cymunedau. Mae'n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a'n Cymreictod yn hyderus i Gymru a'r byd.

Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda'n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy'n perthyn i bawb - heddiw ac i'r dyfodol".

Y 6 egwyddor drafft sydd wedi eu cyd-greu ydi:

1. Balch o'n Hunaniaeth, Treftadaeth a'r Gymraeg

Mae diwylliant yn dathlu ac yn hyrwyddo hunaniaeth unigryw Gwynedd, ei threftadaeth, creadigrwydd a'r Gymraeg, gan eu rhannu'n hyderus gyda Chymru a'r byd.

2. Diwylliant wrth Wraidd Bywyd

Mae diwylliant yn rhan hanfodol o iechyd, lles, addysg a hapusrwydd pobl Gwynedd, gan gyfoethogi bywyd bob dydd a chreu cyfleoedd i fwynhau, dysgu a chymdeithasu.

3. Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig

Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn.

4. Uchelgeisiol, Heriol a Beiddgar

Mae diwylliant yn ysbrydoli syniadau newydd, yn croesawu neu'n herio newid, yn gosod safonau uchel ac yn manteisio ar gyfleoedd a buddsoddiad i wireddu a mesur effaith uchelgais.

5. Cyfoethogi Pobl a Lleoedd

Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.

6. Cynaliadwy a Chyfrifol dros Genedlaethau'r Dyfodol

Mae diwylliant yn gwarchod ac yn cyfoethogi adnoddau, yr amgylchedd a rhinweddau arbennig Gwynedd, gan sicrhau buddion hirdymor.

3. Pwy yw'r prif grwpiau ymgynghorol (budd-ddeiliaid)?

Ymgynghorwyd yn helaeth gyda sector ddiwylliant Gwynedd sy'n cynnwys cynrychiolwyr o nifer o gymunedau a rhai gyda nodweddion gwarchodedig. Rhoddwyd gwahoddiad agored i rai a diddordeb fynychu cyfarfod cyhoeddus i ddathlu diwylliant Gwynedd ac i adnabod blaenoriaethau ar gyfer y dyfodol.

CAM 2 - Data Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith

4. Oes ymgais wedi ei wneud i gydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgysylltu yn unol â'r hyn a ddisgrifir uchod ac oes digon o wybodaeth wedi ei gasglu i symud ymlaen?

Oes

Manylion yr ymgysylltu. Nodwch unrhyw ymgynghori neu ymgysylltu rydych chi wedi ei wneud neu yn bwriadu ei wneud

Gweithrediad	Dyddiadau	Gwybodaeth
Digwyddiad Diwylliant Gwynedd + Gweithdy	18 Chwefror 2025	Cynhaliwyd digwyddiad un-dydd i dderbyn barn gychwynnol ar sut i ddatblygu Cynllun Diwylliant i Wynedd
Gweithdy mirieinio gweledigaeth ac egwyddorion	15 Hydref 2025	Cynhaliwyd gweithdy yn Neuadd Dwyfor i drafod gweledigaeth ac egwyddorion drafft. Cytunwyd i sefydlu Pwyllgor Llywio.
Digwyddiad Diwylliant Gwynedd: Er Lles Pawb	04 Mawrth 2026	Digwyddiad i'r sector i rannu gwybodaeth am y weledigaeth a'r egwyddorion.
Cyfarfodydd Grwp Llywio Diwylliant Gwynedd	07 Gorffennaf 2026	Cyfarfodydd ar-lein ac mewn person yn Storiel i drafod a chytuno ar Gynllun Gweithredu wedi' flaenoriaethu.

5. Pa wybodaeth sydd ar gael am yr effaith ar bob un o'r nodweddion a'r pynciau isod?

	Tystiolaeth, Gwybodaeth a Data Perthnasol	Effaith Posib Gadarnhaol a/neu negyddol
Hil	Mae 96.2% o bobl Gwynedd yn adnabod eu hunain fel Gwyn. Mae 66.6% yn nodi eu bod wedi eu geni yng Nghymru a 59% yn nodi eu bod yn uniaethu fel person Cymraeg. Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Mae'r sector yn flaengar wrth gynnal gweithgareddau rhwng grwpiau ethnig a chyflwyno cyfleon i ddathlu a chydnabod gwahaniaethau hil, er enghraifft trwy weithgareddau yn ein hamgueddfeydd, orielau a'n canolfannau megis theatrau, llyfrgelloedd, sinemau ayb. Mae diwylliant yn cyfrannu at gydlyniad cymunedol a dod a phobl at ei gilydd. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae'r weledigaeth yn datgan yn glir: ***"Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi'i wreiddio yn ein cymunedau. Mae'n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol, y Gymraeg a'n Cymreictod yn hyderus i Gymru a'r byd".*** ***"Mae ein diwylliant yn fyrlymus ac yn fyw. Wedi ei wreiddio yn y Gymraeg ac yn perthyn i bawb, gyda'n gilydd rydym am hybu, dathlu a chefnogi ein diwylliant - heddiw ac i'r dyfodol*** Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys:

		Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Anabledd	Mae bron i 1 person ym mhob 5 (19%) yn adnabod eu hunain fel person anabl ac mae bron i 10% yn fwy o ferched na dynion yn anabl. Mae 74% o bobl Gwynedd sydd ddim yn anabl mewn gwaith o'i gymharu â 43% o bobl anabl, ffigwr tebyg i weddill Cymru. Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-	Mae'r sector diwylliant yn arweinydd wrth gefnogi pobl anabl a chynnal gweithgareddau sy'n hybu pobl anabl a chydlyniad cymunedol a chymdeithasol er enghraifft trwy weithgareddau drama, cerdd neu lenyddiaeth. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd**

	weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Rhyw	Mae dros 51% o bobl Gwynedd yn fenywod a 96% o deuluoedd rhieni sengl Gwynedd yn cael eu harwain gan fenyw. Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Mae'r sector yn cynnal nifer o weithgareddau sy'n targedu merched, dynion ifanc ayb ac yn ceisio hybu hyder a chydlyniad cymdeithasol. Bwriedir parhau gyda'r gweithgareddau hyn. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Oedran	Mae mwy o unigolion dan 25 yng Ngwynedd nag unrhyw sir arall yn y gogledd (28.7%). Mae'r nifer o bobl dros 65 ychydig yn is na'r cyfartaledd ar gyfer gogledd Cymru ond mae'r ganran o bobl yn yr oedran yma yn cynyddu, gyda chynnydd os 8.6% rhwng cyfrifiad 2011 a 2021, tra mae'r boblogaeth	Mae gweithgareddau diwylliannol ar draws Gwynedd yn cael eu Cynnal ar gyfer ystod eang o oedrannau ac hefyd yn ceisio pontio cenedlaethau. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir.

	yn gyffredinol wedi lleihau (yn wahanol i ran fwyaf o Gymru). Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Crefydd a Chred	Mae 46.2% o bobl Gwynedd yn adnabod eu hunain fel Cristnogion, ac mae hynny'r canran isaf yng Ngogledd Cymru. Dywedodd 44.2% fod ganddyn nhw ddim crefydd, sef y canran uchaf yn y gogledd. Roedd y canran wnaeth ddim ateb hefyd yr uchaf yn y rhanbarth, sef 7.5%. Mae 1% o'r boblogaeth yn Foslemiaid. Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu	Cynhelir nifer o weithgareddau ar draws y sector er mwyn rhannu dealltwriaeth a gwybodaeth am grefydd a chred, yn cynnwys arddangosfeydd, perfformiadau drama, dawns a cherddoriaeth ac mae'r rhain yn magu perthnasau rhyng-grefydd a chred ac yn gwella cydlyniad cymdeithasol. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd**

	a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Cyfeiriadedd Rhywiol	Mae llai o bobl yng Ngwynedd yn adnabod eu hunain fel heterorywiol neu strêt nag unrhyw un o siroedd y Gogledd (87.3% - cyfartaledd y gogledd 89.4%). Mae yna fwy o bobl gyda'r hunaniaeth Deurywiol (1.6% - canran y gogledd 1%). Mae'r nifer sydd wedi adnabod eu hunain yn Hoyw neu Lesbiaidd yn debyg i'r chanran yn y gogledd (1.3%). Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Fel gyda grwpiau gyda nodweddion eraill, mae'r sector diwylliant yn adnabyddus am roi llwyfan i ddathlu amrywiaeth o ran cyfeiriadedd rhywiol megis clybiau darllen lliwgar, gweithgareddau mis balchder a digwyddiadau amrywiol eraill. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Ail-bennu rhywedd	Mae 91.7% o bobl yng Ngwynedd yn dweud fod eu hunaniaeth rhywedd yr un rhyw a'r un gofrestrwyd ar eu genedigaeth. Mae'r cyfradd sydd â hunaniaeth dyn traws, dynes traws a bob rhyw arall yr un faint â'r gogledd (0.1% yr un).	Fel gyda grwpiau gyda nodweddion eraill, mae'r sector diwylliant yn adnabyddus am roi llwyfan i ddathlu amrywiaeth megis clybiau darllen lliwgar, gweithgareddau mis balchder a digwyddiadau amrywiol eraill megis dramâu.

	Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Priodas a Phartneriaetgh Sifil	Mae canran uwch o bobl yng Ngwynedd sydd erioed wedi priodi neu fod mewn partneriaeth sifil (40%) nag yng ngweddill siroedd y gogledd. Felly mae yna lai o bobl sy'n briod (41.5%), wedi gwahanu (1.7%) neu wedi ysgaru neu â phartneriaeth sifil wedi ei ddiddymu (9.2%). Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu	Cynhelir gweithgareddau sy'n cydnabod ac yn archwilio'r maes priodas a phartneriaeth sifil gan y sector trwy e.e. ddramâu, lenyddiaeth neu arddangosfeydd. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd**

	a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae'r weledigaeth yn datgan yn glir: "Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi'i wreiddio yn ein cymunedau. Mae'n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a'n Cymreictod yn hyderus i Gymru a'r byd. Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda'n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy'n perthyn i bawb - heddiw ac i'r dyfodol." Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Iaith Gymraeg	Mae diwylliant a'r Gymraeg yn rhan annatod o'u gilydd mewn ardal fel Gwynedd - ond	Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio

	eto, nid oes Cynllun yn tynnu'r sector at ei gilydd ac yn pwysleisio'r cyswllt yn bodoli ar hyn o bryd. Mae diwylliant Gwynedd yn cynnal y Gymraeg o fewn ein cymunedau, yn creu cyfleoedd i ddathlu, defnyddio a chlywed y Gymraeg mewn sefyllfaoedd naturiol ac yn hybu bywiogrwydd a chreadigrwydd. Cafwyd trafodaeth benodol am y Gymraeg wrth ymgynghori yn ein digwyddiadau ac fe adnabuwyd y Gymraeg fel blaenoriaeth amlwg ar gyfer unrhyw gynllun yn y dyfodol. Darparwyd cyfieithu yn ein cyfarfodydd a gweithdai fel bod pawb yn medru dilyn y sgwrs a chyfrannu yn eu dewis iaith. Mae pob dogfen yn cael eu cyhoeddi'n ddwyieithog.	yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae'r weledigaeth yn datgan yn glir: "Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi'i wreiddio yn ein cymunedau. Mae'n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a'n Cymreictod yn hyderus i Gymru a'r byd. Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda'n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy'n perthyn i bawb - heddiw ac i'r dyfodol." Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Balch o'n Hunaniaeth, Treftadaeth a'r Gymraeg** Mae diwylliant yn dathlu ac yn hyrwyddo hunaniaeth unigryw Gwynedd, ei threftadaeth, creadigrwydd a'r Gymraeg, gan eu rhannu'n hyderus gyda Chymru a'r byd. Trwy'r gwaith, mae cyfleon i wella cyfleoedd sydd ar gael i bobl sy'n byw yng Ngwynedd / amlygu'r cyfleoedd er mwyn defnyddio'r Gymraeg. Mae posibilrwydd o leihau mudo o Wynedd gan gynyddu/amlygu cyfleoedd swyddi, a'r amrywiaeth o fewn y maes diwylliant drwy'r Gymraeg yng Ngwynedd.
Ystyriaethau Economaidd Gymdeithasol	Mae'r sector diwylliannol yn rhan sylweddol o economi Gwynedd, yn llawer mwy na'r hyn y mae nifer o bobl yn ei sylweddoli, ac mae'n cael ei yrru gan waith gweithwyr proffesiynol creadigol ledled y sir. Mae dadansoddiad o werth economaidd yn dangos bod y sector diwylliannol yng	Mae'r sector diwylliant yn ymwybodol iawn o'r angen i ehangu mynediad ar gyfer pob rhan o'r gymuned, yn enwedig rhai mewn amgylchiadau cymdeithasol ac economaidd llai ffafriol. Mae esiamplau'n cynnwys cynlluniau gostyngiadau mynediad, bwrseriaethau i rai hunan-gyflogedig a gweithgareddau sy'n targedu rhai cymunedau o anfantais.

	Ngwynedd yn cynhyrchu cyfraniad economaidd blynyddol amcangyfrifedig o **£316.07 miliwn** ac yn cynhyrchu **£178.02 miliwn** o werth cymdeithasol bob blwyddyn. Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Diwylliant wrth Wraidd Bywyd** Mae diwylliant yn rhan hanfodol o iechyd, lles, addysg a hapusrwydd pobl Gwynedd, gan gyfoethogi bywyd bob dydd a chreu cyfleoedd i fwynhau, dysgu a chymdeithasu **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Y Rhai Sy'n Gwasanaethu Neu Sydd Wedi Gwasanaethu Yn Y Lluoedd Arfog, Ynghyd a'u Teuluoedd	Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-	Mae gweithgareddau penodol yn cael eu cynnal i bobl yn y lluoedd arfog a'u teuluoedd. Yn y gorffennol cynhaliwyd diwrnodau cloddio archeolegol a chlirio tyfiant ar safleoedd cofrestredig gyda cyn-filwyr er enghraifft. Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae'r weledigaeth yn datgan yn glir: "Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi'i wreiddio yn ein cymunedau. Mae'n

	weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a'n Cymreictod yn hyderus i Gymru a'r byd. Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda'n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy'n perthyn i bawb - heddiw ac i'r dyfodol." Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.
Hawliau Dynol	Mae ddiwylliant yn gallu cyffwrdd pobl o bob cefndir ac o'i weithredu'n gynhwysol mae'r sector a gwasanaethau diwylliannol y Cyngor yn cefnogi mynediad, cyfranogiad a chynhwysiad sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd nid oes un weledigaeth nac egwyddorion sy'n clymu'r sector ynghyd ac yn datgan ein cenhadaeth a'n hamcanion. Bydd rhain yn ogystal â Chynllun Gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau cyd-weithredu a chyd-weithio effeithlon er lles pawb o bob cefndir.	Bydd gweledigaeth, egwyddorion, cynllun gweithredu a rhwydwaith newydd yn sicrhau ein bod yn cyd-weithio yn effeithlon yn y dyfodol er lles pobl o bob cefndir. Mae'r weledigaeth yn datgan yn glir: "Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi'i wreiddio yn ein cymunedau. Mae'n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a'n Cymreictod yn hyderus i Gymru a'r byd. Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda'n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy'n perthyn i bawb - heddiw ac i'r dyfodol."

		Mae egwyddorion pendant - yn enwedig o safbwynt cydraddoldeb gan gynnwys: **Cymunedol, Cynhwysol, Caredig a Chysylltiedig** Mae diwylliant yn perthyn i bawb. Mae'n groesawgar a hygyrch, gan feithrin rhwydweithiau cryf, hyder, parch ac ymdeimlad o berthyn. **Cyfoethogi Pobl a Lleoedd** Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd. **Cynaliadwy a Chyfrifol dros Genedlaethau'r Dyfodol** Mae diwylliant yn gwarchod ac yn cyfoethogi adnoddau, yr amgylchedd a rhinweddau arbennig Gwynedd, gan sicrhau buddion hirdymor.
Arall	.	.

6. Oes yna unrhyw fylchau data neu wybodaeth ac os felly beth yw'r rhain a sut y bwriedir ymdrin ag hwy?

Mae data mynychwyr digwyddiadau a gweithgareddau diwylliannol yn aml yn cael ei gasglu gan fudiadau diwylliannol Gwynedd fel tystiolaeth i gronfeydd grantiau Cyngor Gwynedd yn ogystal â Chyngor Celfyddydau Cymru.
Trwy gydweithio ar Gynllun Gweithredu a sefydlu Rhwydwaith Diwylliant i Wynedd, bwriedir adnabod mesuryddion penodol ar gyfer mesur effaith diwylliant a'r cydweithio yma. Bydd rhai o'r mesuryddion hyn yn benodol yn mesur effaith cydraddoldeb ac iaith.

7. Wrth ystyried penderfyniadau allweddol eraill sy'n effeithio ar y grwpiau hyn, oes yna effaith gynyddol (effaith gronnus)?

Nid wyf yn ymwybodol o unrhyw effaith gronnus negyddol, ond bydd cydweithio i weithredu un weledigaeth a 6 egwyddor clir i'r sector diwylliant yn cael effaith gronnus bositif ar nodweddion gwarchodedig, y Gymraeg a'r economi leol.

8. Beth mae'r cynnig yn ei gynnwys i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach) fel y mae'r 3 nod y Ddyletswydd Gyffredinol yn Neddf Cydraddoldeb 2010 yn eu cwmpasu?

Mae diwylliant yn tynnu pobl at ei gilydd, yn dathlu amrywiaeth, annog trafodaeth a chysylltiadau ac yn meithrin perthnasau cymdeithasol iach.

Mae'r weledigaeth, yr egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu oll wedi eu llunio i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon. Mae hyrwyddo cyfleoedd cyfartal yn hollol glir o fewn yr egwyddorion a bydd y rhwydwaith newydd yn sicrhau bod perthnasau da yn cael eu datblygu a'u magu rhwng yr holl grwpiau gwahanol. Gweler hefyd yr wybodaeth dan Anfantais Economaidd Cymdeithasol yn cwestiwn 5.

9. Sut mae'r cynnig yn dangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i fynd i afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwer fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig)

Mae'r weledigaeth a'r egwyddorion yn amlygu'n glir yr angen i fod yn gynhwysol i bawb ac hefyd y amlygu'r angen i greu cyfleon economaidd o ran pobl, sgiliau a lle yng Ngwynedd trwy'r Cynllun. Yn benodol mae'r egwyddor yma'n cyfarch hyn:

Cyfoethogi Pobl a Lleoedd

Mae diwylliant yn gwella llesiant, yn datblygu sgiliau a thalent, ac yn cyfrannu at economi leol gryf drwy greu cyfleoedd i bobl fyw, gweithio, creu a llwyddo yng Ngwynedd.

10. Sut mae'r cynnig yn dangos gweithredu yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i beidio a thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac i sicrhau cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? Hefyd sut y gweithredir yn unol â pholisi a strategaeth iaith y Cyngor i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Trwy gyd-ddatblygu'r weledigaeth a'r egwyddorion, mae'r Gymraeg wedi ei hamlygu fel elfen hanfodol o'r gwaith ac wrth edrych i'r dyfodol. Mae'r weledigaeth yn glir:

“Mae diwylliant yng Ngwynedd yn hanfodol, yn arloesol ac wedi’i wreiddio yn ein cymunedau. Mae’n rhoi lliw i fywyd, yn hyrwyddo lles, ac yn adlewyrchu ein hunaniaeth amrywiol a’n Cymreictod yn hyderus i Gymru a’r byd.

Mae diwylliant yng Ngwynedd yn fyrlymus ac yn fyw, a gyda’n gilydd rydym eisiau cynnal, cefnogi a thyfu diwylliant sy’n perthyn i bawb - heddiw ac i'r dyfodol”.

Yn ogystal. mae'r egwyddor gyntaf yn ymwneud a'r Gymraeg a'i phwysigrwydd i ddiwylliant Gwynedd:

Balch o'n Hunaniaeth, Treftadaeth a'r Gymraeg

Mae diwylliant yn dathlu ac yn hyrwyddo hunaniaeth unigryw Gwynedd, ei threftadaeth, creadigrwydd a'r Gymraeg, gan eu rhannu'n hyderus gyda Chymru a'r byd.

Mae pob digwyddiad, cyfarfod neu weithdy sydd wedi eu cynnal yn cynnwys cyfieithu ar y pryd a dogfennau dwyieithog. Bydd y Cynllun terfynol yn cynnwys astudiaeth achos dwyieithog o arfer dda. Bydd ein egwyddor o rannu ein diwylliant a'n iaith gyda Chymru a'r Byd yn rhoi statws i’r iaith ymhellach na Gwynedd yn unig. Bu'r angen i fedru gweithredu yn ddwyieithog yn ran creiddiol o'r comisiwn i benodi ymgynghorwyr i gydweithio gyda ni ar adnabod gwerth diwylliant Gwynedd.

11. Sut mae'r cynnig hwn yn diwallu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac yn ymateb i’r 7 nod llesiant cenedlaethol gan gynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal?

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015 yn gosod nodau llesiant clir ar gyfer sicrhau llesiant cenedlaethau’r dyfodol. Mae’r gwaith hwn yn cyfarch pob un o’r 7 nod llesiant ac amlygir hynny yn y weledigaeth a’r egwyddorion sydd wedi eu cytuno.

Yn ddiweddar mae Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau’r Dyfodol wedi bod yn rhoi blaenoriaeth i’r maes ‘Cymru â diwylliant bywiog lle mae’r Gymraeg yn ffynnu’ a bu i gynrychiolydd o Gyngor Gwynedd fynychu ymweliad astudio â Bradford lle roeddent wedi rhoi Diwylliant yn ganolog o fewn eu cynlluniau corfforaethol. Bu i ni dderbyn cyflwyniad gan gynrychiolydd o Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau’r Dyfodol yn ystod ein digwyddiad ym Mhortmeirion ym mis Mawrth 2026 yn amlygu pwysigrwydd diwylliant i’r ddeddf ac yn amlygu blaenoriaethau’r Swyddfa ac mae cyswllt wedi parhau efo’r Swyddfa wrth ddatblygu’r gwaith hwn.

Mae trigolion a defnyddwyr gwasanaeth wedi eu **cynnwys** trwy gynnal digwyddiad cyhoeddus ar ddechrau’r broses ar gyfer unrhyw un oedd efo diddordeb yn y maes diwylliant yng Ngwynedd. Daeth dros 70 o bobl i’r cyfarfod hwnnw yn Nyth, Bangor. Datblygwyd y weledigaeth, yr

egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu yn dilyn y cyfarfod cychwynnol hwn. Cynhaliwyd ail gyfarfod cyhoeddus ym Mhortmeirion i gyflwyno a derbyn adborth ar y gwaith.

Mae **cydweithio** wedi digwydd trwy gydol y broses o ddatblygu gweledigaeth ac egwyddorion ar gyfer Diwylliant yng Ngwynedd, yn ogystal â'r Cynllun Gweithredu. Mae hyn yn sicrhau cyd-berchnogaeth o'r gwaith wrth edrych i'r dyfodol a bydd sefydlu Rhwydwaith Diwylliant i Wynedd yn sicrhau y bydd y cydweithio'n parhau i'r dyfodol wrth i ni weithredu a chefnogi'r sector diwylliant.

Bydd sefydlu Rhwydwaith Diwylliant Gwynedd gyda Bwrdd Llywio yn sicrhau ein bod yn **atal problemau** rhag codi neu'n gallu ymateb iddynt mewn partneriaeth cyn iddynt ddatblygu waethygu. Bydd rhwydweithio a chydweithio cyson yn sicrhau ein bod yn atal problemau rhag codi.

Mae'r weledigaeth a'r egwyddorion wedi eu cytuno i fod yn rai ar gyfer yr **hirdymor** er mwyn tynnu'r sector gyda'i gilydd. Mae'r Cynllun Gweithredu a fydd yn cael ei adolygu'n rheolaidd yn gosod allan blaenoriaethau gweithredu dros y tymor byr, canolig a'r hirdymor ac wrth adolygu bydd cyfle i ychwanegu ato.

Er mwyn sicrhau **integreiddio**, rhoddwyd gwahoddiad i gyrff cyhoeddus eraill i fynychu'r digwyddiadau i ddatblygu'r weledigaeth, yr egwyddorion a'r Cynllun Gweithredu yn cynnwys: Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Cyngor Celfyddydau Cymru, Llywodraeth Cymru, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Gwasanaethau Diwylliannol Cyngor Gwynedd a phartneriaid diwylliannol eraill o Ogledd Cymru.

CAM 3 - Caffael a Phartneriaethau

12. A fydd y polisi neu'r ymarfer hwn yn cael ei gyflawni'n llwyr neu'n rhannol gan gontractwyr neu mewn partneriaeth â sefydliad(au) eraill?

Bydd

Pa gamau fydd yn cael eu cymryd i gydymffurfio â'r Ddyletswydd Gydraddoldeb Gyffredinol, Hawliau Dynol a deddfwriaeth yr iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol o ran caffael a / neu partneriaethau?

Caffael:

Gall y bydd cynlluniau'n cael eu datblygu fel rhan o'r Cynllun Gweithredu dros y blynyddoedd nesaf fydd yn golygu caffael gwasanaeth neu gefnogaeth. Bydd unrhyw gaffael yn cydymffurfio â pholisïau caffael Cyngor Gwynedd gan roi sylw priodol i'r ddyletswydd gydraddoldeb, hawliau dynol, y Gymraeg a'r dyletswydd economaidd-gymdeithasol.

Partneriaeth:

Mae'r Cynllun yn arwain at greu rhwydwaith diwylliant newydd i Wynedd. Bydd y rhwydwaith yn esblygiad o fforwm Gwynedd Creadigol a bydd yn mabwysiadu polisïau clir o ran cydraddoldeb, y Gymraeg, caffael, hawliau dynol wrth gael ei sefydlu.

CAM 4 - Ymdrin ag Effaith Negyddol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer

13. Wrth ystyried cymesuredd, a yw'r polisi neu'r ymarfer yn achosi effaith gadarnhaol neu negyddol sylweddol neu'n creu canlyniadau anghyfartal?

Effaith Gadarnhaol Sylweddol:
Trwy gydweithio ar weithredu gweledigaeth ac egwyddorion newydd ar gyfer diwylliant yng Ngwynedd a thrwy sefydlu rhwydwaith diwylliant i Wynedd sy'n agored a hygyrch i bawb, hyderir y bydd y polisi hwn yn cael effaith gadarnhaol sylweddol.

Eisoes mae'r sector yn gwneud cyfraniad allweddol i gydraddoldeb ar draws yr holl grwpiau gwarchodedig a bydd cydweithio i wireddu'r weledigaeth a gweithredu'r egwyddorion a'r cynllun gweithredu trwy adnabod ffynonellau ariannu posib ac annog cyd-greu a gweithio mewn partneriaeth yn sicrhau y bydd effeithiau cadarnhaol sylweddol.

Effaith Negyddol Sylweddol:
Ni ragwelir y bydd unrhyw effeithiau negyddol sylweddol yn deillio o'r cynllun hwn.

14. Dylid egluro unrhyw effaith negyddol bwriadol a pham y credir fod cyfiawnhad dros weithredu fel hyn (er enghraifft, ar sail gwella cyfle cyfartal neu fagu perthnasau da rhwng y sawl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r sawl sydd ddim neu oherwydd cyfiawnhad gwrthrychol neu weithred gadarnhaol

Ni ragwelir y bydd unrhyw effaith negyddol bwriadol yn deillio o'r Cynllun.

15. A fydd unrhyw un o'r effeithiau negyddol a nodwyd yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon ond eu bod yn anorfod (e.e. lleihau cyllid)?

Na fydd

Noder y rheswm dros ddweud hynny a'r cyfiawnhad dros barhau

Ni fydd unrhyw gwahaniaethu anghyfreithlon yn deillio o'r Cynllun.

16. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel yr ymdrinnir â nod wella yn Nyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010?

Bydd adolygiad blynyddol o weithrediad y Cynllun Gweithredu er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i weithredu'n dryloyw a theg gan hyrwyddo cyfleon cyfartal a hyrwyddo perthnasau da trwy'r rhwydwaith a'i ddigwyddiadau.

Bydd sefydlu mesuryddion perthnasol yn sicrhau ein bod yn monitro gweithrediad ar draws y Cynllun a'r Rhwydwaith.

Bydd sefydlu rhwydwaith a threfniadau llywodraethu clir gyda digwyddiadau, gweithgareddau a hyfforddiant yn sicrhau ein bod yn gweithredu 'n gynhwysol ac er lles pawb.

17. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol?

Bydd adolygiad blynyddol o weithrediad y Cynllun Gweithredu er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i weithredu'n dryloyw a theg gan hyrwyddo cyfleon cyfartal a hyrwyddo perthnasau da trwy'r rhwydwaith a'i ddigwyddiadau.

Bydd sefydlu mesuryddion perthnasol yn sicrhau ein bod yn monitro gweithrediad ar draws y Cynllun a'r Rhwydwaith.

Bydd sefydlu rhwydwaith a threfniadau llywodraethu clir, wedi'u cefnogi gan ddigwyddiadau, gweithgareddau a hyfforddiant, yn sicrhau ein bod yn gweithredu mewn modd cynhwysol ac er budd pawb. Bydd hyn hefyd yn ein galluogi i adnabod prosiectau posibl i gefnogi'r rhai sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol, megis cynlluniau gostyngiadau, gweithgareddau wedi'u targedu a rhaglenni cyfranogiad, yn amodol ar sicrhau cyllid ychwanegol.

18. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i gynyddu cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Bydd adolygiad blynyddol o weithrediad y Cynllun Gweithredu er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i weithredu'n dryloyw a theg gan hyrwyddo cyfleon cyfartal a hyrwyddo perthnasau da trwy'r rhwydwaith a'i ddigwyddiadau.

Bydd sefydlu mesuryddion perthnasol yn sicrhau ein bod yn monitro gweithrediad ar draws y Cynllun a'r Rhwydwaith.

Byddwn yn parhau i gynrychioli Gwynedd gan ddefnyddio'r Gymraeg (os yn cyfathrebu â sefydliadau cyhoeddus eraill yng Nghymru, yn unol â Pholisi Iaith y Cyngor).

19. A oes digon o wybodaeth i lunio barn gytbwys a symud ymlaen?

Oes

CAM 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen

20. O ystyried yr wybodaeth sydd wedi'i chasglu yng Nghamau 1-4, ydi hi'n bosib symud ymlaen â'r polisi neu'r ymarfer ai peidio, ac os felly, ar ba sail? Dewis o:

Parhau â'r polisi neu'r ymarfer yn ei ffurf bresennol

CAM 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro Canlyniadau ac Adolygu Data

Mae'r broses AEC yn un barhaus ac nid yw yn dod i ben pan fo'r polisi/ymarfer a'r AEC wedi'u cytuno a'u gweithredu. Mae dyletswydd gyfreithiol benodol i fonitro effaith y polisïau/ymarferion ar gydraddoldeb ar sail barhaus i adnabod a yw'r canlyniadau wedi newid ers i chi gyflwyno neu addasu'r polisi neu ymarfer newydd hwn. Os nad yw'r data perthnasol gennych chi, dylech fod yn gweithredu i gywiro hyn yn eich cynllun gweithredu. I weld canllawiau EHRC ar gasglu data gallwch adolygu eu Fframwaith Fesur

21. Pa gamau gweithredu a nodwyd yng Nghamau 1-5 neu unrhyw waith casglu data ychwanegol fydd o gymorth i fonitro'r polisi / ymarfer pan gaiff ei weithredu:

Gweithrediad	Dyddiadau	Amserlen	Cyfrifoldeb Arewiniol	Ychwanegu i'r Cynllun Gwasanaeth
Sefydlu Rhwydwaith Diwylliant Gwynedd	18 Chwefror 2025	Cyfarfod blynyddol	Roland Evans	Ie
Sefydlu Bwrdd Llywio Cysgodol	Chwefror 2026	Cyfarfod chwarterol	Ffion Strong / Corrie Zarach	Ie
Adolygiad Gweithredu a'r mesur perfformiad	Ebrill	Blynyddol	Roland Evans	Ie
Etholiadau i'r Bwrdd Strategol	Ebrill	Blynyddol	Roland Evans	Ie
Adolygu a chadarnhau Cynllun Gweithredu	Ebrill	Blynyddol	Roland Evans	Ie

22. Pa drefniadau i fonitro ac adolygu effaith barhaus y polisi neu'r ymarfer hwn fydd yn cael eu gweithredu, gan gynnwys amserlenni ar gyfer pryd y dylid ei adolygu'n ffurfiol:

Trefniadau Monitro ac Adolygu (gan gynnwys lle fydd y canlyniadau'n cael eu cofnodi)	**Amserlen ac Amlder**	**Cyfrifoldeb Arweiniol**	**Ychwanegu i'r cynllun Gwasanaeth**
Adolygu'r Cynllun Gweithredu	Blynyddol	Roland Evans	Ie
Adolygu data perfformiad	Blynyddol	Roland Evans	Ie
Ethol i'r Bwrdd Llywio	Bob 2 flynedd	Roland Evans	Ie
Casglu data monitro	Chwarterol / Blynyddol	Ffion Strong / Corrie Zarach	Ie